

3.2 Prieveiksmių kirčiavimas

Prieveiksmai yra labai įvairios kilmės, todėl ir kirčiuojami įvairiai.

Būdvardiniai prieveiksmai, padaryti iš dviskiemenių būdvardžių, turi kirtį gale, jei jų šaknis trumpa: *stačiaĩ, giliaĩ, budriaĩ, vikriaĩ*.

Būdvardiniai prieveiksmai, padaryti iš dviskiemenių būdvardžių, turi kirtį šaknyje, jei jų šaknis ilga: *gaĩliai, brángiai*.

Prieveiksmai, padaryti iš daugiaskiemenių, pastoviai kirčiuojamų būdvardžių, išlaiko būdvardžio kirčio vietą ir priegaidę: *skylétai, langúotai, vaĩkiškai*.

Prieveiksmai, kurie baigiasi priesaga *-yn*, turi kirtį gale: *gerỹn, blogỹn, žemỹn*.

Aukštesniojo ir aukštėlesniojo laipsnio prieveiksmai turi kirtį gale: *daugiaũ, mažiaũ, sũriaũ, gražiaũ*. O aukščiausiojo – priesagoje:

gražiausiaĩ, daugiausiaĩ, toliausiaĩ.

3.2 Prieveiksmių kirčiavimas

Daugelisrieveiksmių yra kilę iš įvairių vardažodžių formų, todėl jokių bendrų jų kirčiavimo taisyklių nurodyti negalima.

Jie kirčiuojami įvairiai: *arti, toli, šalià, gretà, namiẽ, vakaróp, tylomis, taĩp, niẽkaip.*

Atlikite užduotis.

1. Sudarykite žodžių poras. Sujunkiterieveiksmį su kita kalbos dalimi.

Namas	→	Skylėtai
Grožis		Tankiai
Tyla		Namie
Skylė		Gražiai
Langas		Skambiai
Baltas		Tyliai
Tvirtas		Gerai
Skambus		Žemyn
Tankus		Tvirtai
Vaisius		Baltai
Geras		Vaisingai
Vaikas		Riebiai
Slaptas		Languotai
Riebus		Vaikiškai
Žemas		Slaptai
Aukštas		Aukštyn

3.2 Prieveiksmių kirčiavimas

2. Raskite prieveiksnius, juos nurašykite ir sukirčiuokite.

Retas, pigiai, ramybė, geras, retai, storas, ramiai, gerai, daugiau, namie, suprantamas, sūriai, saldus, saldumynas, vakarop, saldžiai, pirmyn, taip, ramus, vaizdžiai, mažiau, artimiausiai, pamažu, vakaras, niekaip, aukštas, gražiausiai.

3. Iš duotų žodžių padarykite prieveiksnius. Prieveiksnius sukirčiuokite.

Tyla, grožis, storas, rupus, gilus, namas, meilus, skaudus, ryškus, drąsus, neigiamas, padorus, sąmoningas, sąžiningas, baltas, pigus, apsukrus, aiškus, švelnus, puikus, lėtas, garsus, normalus, šventiškas, greitas, irzlūs, kartus.

4. Parašykite prieveiksnius.

1. Vaikas yra gražus. Jis atrodo _____.
2. Šuo yra piktas. Jis loja _____.
3. Kambarys yra tvarkingas. Jis atrodo _____.
4. Jaunuolis buvo protingas. Jis elgėsi _____ sakydamas kalbą.
5. Mama kalbėdama buvo rami. Ji elgėsi _____.
6. Tito kuprinė buvo sunki. Ją nešti sekėsi _____.
7. Pyragas buvo skanus. Jį pirkau, nes atrodė _____.
8. Mokytojas buvo įdomus. Jis pamokas vedė _____.
9. Kačiukas buvo labai greitas. Jis mėgsta bėgioti _____.
10. Oro balionas nusileido ant žemės. Jis leidosi _____.

3.2 Prieveiksmių kirčiavimas

5. Atsakykite į klausimus.

1. Kaip buvo išdėstyta pamokos medžiaga? (mokslas) _____.
2. Kaip vaikai lauke triukšmavo? (garsūs) _____.
3. Kaip mama kalbėjo su savo vaikais? (meilūs) _____.
4. Kaip mokiniai tikrinasi savo klaidas? (atidūs) _____.
5. Kaip vaikai miega po linksmos dienos? (saldus) _____.
6. Kaip žydi žibutės? (mėlyna) _____ ir (gražu) _____.
7. Kaip atrodo sutvarkytas kambarys? (švarus) _____.
8. Kaip mes einame, kai kažkur vėluojame? (greitas) _____.
9. Kaip atrodo žmogus, kuris rengiasi gražiai? (stilius) _____.
10. Kaip vaikai rašo lietuviškai? (puikus) _____.

6. Raskite sakiniuose prieveiksnius. Juos sukirčiuokite.

1. Ant aukšto kalno ramiai stovėjo seniai matyta draugė.
2. Mokykloje garsiai nuaidėjo paskutinis skambutis.
3. Namie likome dviese – aš ir mano katinas.
4. Visada norėjau pamatyti, kaip banguoja Baltijos jūra.
5. Niekada nebijokite klausti mokytojo patarimo.
6. Vaikai po pamokų linksmai keliavo namo.
7. Senelis tyliai skaitė pasakas, o anūkai atidžiai klausėsi.
8. Atėjus pavasariui baltai pražydo vyšnių ir obelių sodai.
9. Triukšmingai sutikome jaunąją porą.
10. Šiltai ir jaukiai sėdėjome prie krosnies ir klausėmės močiutės pasakojimų.

7. Įsižiūrėkite į paveikslėlius, pasirinkite vieną jums labiausiai patikusį ir, pavartodami kuo daugiau prieveiksmių, sukurkite pasakojimą.

Rašymas

A series of 15 horizontal black lines spaced evenly down the page, providing a template for handwriting practice.